

в визначеному порядку, вони можуть бути використані у ході розслідування та мати позитивний вплив щодо успішного та оперативного розкриття злочинів.

Список використаних джерел:

1. Волобуєв А.Ф. Криміналістика: навчальний посібник. Київ, 2011. 672с.
2. Криміналістика: курс лекцій /І.І.Когутич. Київ: Атіка, 2008. 888с.
3. Криміналістика: навчальний посіб./ За ред. Є.В.Пряхіна. Київ, 2012. с. 340.

Демченко Ірина Олександрівна,
ад'юнкт кафедри криміналістики та
домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

У 2019 році людство зіткнулося з пандемією (COVID-19), яка на теперішній час набула світового поширення та стала глобальною проблемою. Вказана проблема надзвичайно вплинула на світову економіку та економіку багатьох країн, які найбільше постраждали від даної хвороби. У зв'язку з чим, перед роботодавцями виникли значні проблеми пов'язані з пандемією та карантинном, а також економічною кризою, новими моделями та підходами до організації робочого часу, зростаючою дискримінацією та стигматизацією на робочих місцях. Так, багатьма країнами включаючи і Україну, було проведено багатомасштабні заходи, які повинні були зупинити стрімке розповсюдження коронавірусної хвороби, у зв'язку з чим, було введено тимчасове закриття кордонів, обмеження користування громадським транспортом, закриття закладів харчування та магазинів торгівлі непродовольчими товарами, закриття закладів культури та спорту. Вказані заходи призвели до переведення більшості офісних робітників на дистанційну роботу вдома або відправлення у неоплачувану відпустку відповідно до Закону України від 17.03.2020 № 530- IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (далі – Закон № 530-IX). [1]

Виходячи з вищевказаного однією із проблем, яка виникає через карантинні заходи є неявка учасників досудового розслідування для проведення слідчих (розшукових) дій через те, що останні можуть

посилатися на неможливість прибути до слідчого через те, щоб убезпечити себе від подальшого зараження коронавірусом, а також можуть посилатися на те, що вони перебувають на самоізоляції відповідно до постанови КМУ від 09 грудня 2020 року № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», у якій вказується наступне, що відповідно до пунктів 5-7 самоізоляція здійснюється з метою запобігання поширенню на території України COVID-19 та зменшення кількості хворих з тяжким перебігом COVID-19. Вказані дії негативно впливають на досудове розслідування, а саме можуть безпосередньо його затягувати та порушувати строки досудового розслідування. [2]

Вищевказана проблема може бути вирішена тільки у тому випадку, якщо на законодавчому рівні вносити доповнення у кримінально процесуальний кодекс, а саме в ст. 280 КПК України «Підстави та порядок зупинення досудового розслідування після повідомлення особі про підозру», а саме додати до п.1 ч.1 ст 280 КПУ України наступне: підозрюваний захворів на тяжку хворобу, яка перешкоджає його участі у кримінальному провадженні, за умови підтвердження цього відповідним медичним висновком або підозрюваний перебуває на самоізоляції відповідно до карантинних заходів, що підтверджується відповідними медичними рекомендаціями.

Враховуючи вищезазначену проблему, а саме відсутність законодавчих змін щодо строків досудового розслідування, так як строки самого слідства, передбачені ст.219 КПК України, не були зупинені або скасовані, призвело до того, що перед слідчими органами постали умови за яких працівники вимушені були здійснювати слідчі (розшукові) дії навіть під час жорстких карантинних обмежень. Однак, відповідно до практики стало зрозуміло, що у вказаний період об'єктивно не можливим було проведення більшість слідчих (розшукових) дій. Так, не можливо було провести допит потерпілого (свідка), проведення огляду місця події, проведення слідчого експерименту, проведення тимчасового вилучення інформації, речей та документів та інших слідчих (розшукових) дій в інших областях, так як більшість областей знаходилися у червоній зоні карантину та допуск до яких був закритий для всіх.

Оцінюючи вищевказане слід зазначити, що в умовах надзвичайної ситуації на території України та в усьому світі, коли суспільство та держава страждає від поширення хвороби коронавірусу (COVID 19), прийняття законодавчих актів, спрямованих на забезпечення прав, свобод і законних інтересів осіб, особливо у сфері кримінальної юстиції, повинні належним чином та своєчасно обговорюватися із залученням авторитетних фахівців у відповідній сфері. Поспішні й належним чином необґрунтовані законодавчі акти можуть створювати прогалини та відповідні колізії, які у

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

подальшому можуть призвести лише до порушення прав, свобод і законних інтересів осіб під час здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні та затягуванні процедури досудового розслідування й судового розгляду, що недопустимо в сьгоднішніх умовах боротьби з хворобою коронавірусу (COVID 19).

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#Text>

2. Постанова КМУ від 09.12.2020 №1236 Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vstanovlennya-karantynu-ta-zaprovadzhennya-obmezhuvalnih-protiepidemichnih-zahodiv-1236-091220>.

Димихіна Юлія Андріївна,
курсант 4-го курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Єфімов Микола Миколайович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики та
домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДО ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Вияви психічного розладу оцінити можливо лише на основі спеціальних знань у галузі психіатрії. Дізнавач, слідчий, прокурор не можуть досконало визначити, чи страждає особа на будь-який психічний розлад, оскільки ці питання належать до сфери спеціальних знань і повинні вирішуватися експертним шляхом, ураховуючи, що психічні розлади не настільки очевидні, як фізичні, і їх неможливо виявити без спеціальних досліджень.